

Samenwerken en netwerkvorming

Brede School

16 mei 2008

Rita L'Enfant

Uitgangspunten

- Samenwerken is geen doel op zich.
Wel een MIDDEL voor kwalitatieve dienstverlening
- Samenwerken als trend: “de neuzen in dezelfde richting”.
GEVAAR: men denkt hetzelfde te moeten denken
raakt aan de identiteit
raakt aan de differentiatie

- Er zijn samenwerkingsvormen in allerlei maten en gewichten. Functioneel ingezet zijn ze allen relevant.
GEVAAR: opvatting dat je slechts kan samenwerken als je letterlijk rond de tafel zit

Samenwerken: waarover hebben we het?

- Samenwerkingsvormen: overleg, ad hoc, netwerking ...
Bewust kiezen welke samenwerkingsvorm nodig in welke situatie
- Overleg: voor uitwisseling, kennismaking, signalering eerder “vrijblijvend”

Ad Hoc:

occasioneel, éénmalig

Er is een gemeenschappelijk belang wat leidt tot een gemeenschappelijke actie

Netwerkvorm:

voor complexe/ongestructureerde problemen waarrond alleen met anderen een meerwaarde kan gehaald worden

Samenwerken in een netwerk

- Een specifieke vorm van samenwerking
- Waarbij actoren onderling afhankelijk zijn t.a.v. een bepaald onderwerp
- Het onderwerp is een belangrijk aspect binnen de werking van de eigen organisatie
- Via de samenwerking is er een meerwaarde mogelijk. Het levert voordelen op

- Er is sprake van gezamenlijke activiteiten
- Iedere partner behoudt zijn identiteit
- De samenwerking is tijdelijk of duurzaam

Ingrediënten van een netwerk

- Er is sprake van een issue
= onderwerp, thema, kwestie
- Er is sprake van actoren: verschillende soorten
- Er is sprake van de inzet van machts- en hulpbronnen
- Er is sprake van afhankelijkheden

Samenwerken in netwerkverband veronderstelt een evolutie

- Van het eigen belang naar gemeenschappelijk belang
- Van issue naar doelstelling
- In duidelijkheid over de beslissingslijn

- Van inbreng en inzet van de machtsbronnen van partners voor het geheel
- In engagement
- In identificatie

Actoren in de samenwerking

- Verschillende soorten: lidactoren (kern- & randactoren), omkaderingsactor, context- en verankeringsactoren
- Deze werkbare actoren kunnen op verschillende manieren betrokken worden: gaande van in het netwerk (intensief) tot occasioneel betrekken.
Aandachtspunt: zorg voor werkbare werkwijze!
- Actoren worden betrokken omdat ze beschikken over een machtsbron die van betekenis is voor het issue

- Bij de opstart van een netwerk: eerst breed, daarna functioneel kijken wie in de “arena” relevant is voor het issue
 - + betekenisvol
 - + handelingsbereid
- Partners met aanvullende machtsbronnen werkt makkelijker, dan wanneer men beschikt over competitieve machtsbronnen
- Belangrijk: een samenspel tussen potentiële machtsbronnen hebben en ze kunnen en willen inzetten

Het proces in de samenwerking

Complexe/ongestructureerde problemen vergen een procesaanpak.

“Processen produceren inhoud”

- Er wordt gewerkt aan de taak
Er is zorg voor de relatie
De profieling wordt geregeld
Er is aandacht voor de relatie tussen de persoon in het netwerk en zijn/haar organisatie

- Belangrijke aspecten van het proces
 - + Er is openheid: dialoog en transparantie
 - + Er is veiligheid
 - De centrale belangen van de actoren worden beschermd
 - + Er zijn voldoende inhoudelijke elementen
 - + Er is voortgang

Aandachtspunten

- Samenwerken is een middel, geen doel op zich
- De samenwerkingsvorm kiezen die past bij het onderwerp of doel
- Het doel groeit doorheen de samenwerking. Moet niet van bij het begin aanwezig zijn, maar na verloop van tijd wel nodig
- Netwerken zijn zeer dynamisch – niet statisch

- Partners zijn niet gelijk, maar wel gelijkwaardig
- Iedere partner behoudt zijn identiteit
- Het vertrouwen groeit doorheen de samenwerking